

FORENINGEN RETTEN TIL EN VERDIG DØD
ÅRSBERETNING FOR PERIODEN 1.1.2018 - 31.12.2018

Styret:

Olav Weyergang-Nielsen	Styreleder
Ole Peder Kjeldstadli	Styremedlem
Jørgen Skogan Hammer	Styremedlem
Tove Steinbo	Styremedlem
Anne Drag	Styremedlem
Ragnhild Bugge	Varamedlem
Guro Erikstein	Varamedlem

Rådet i 2018 har bestått av:

Christian Fr. Borchgrevink	Andreas Skartveit
Ulf K. Dahl	Jan Arild Snoen
Levi Fragell	Lorenz Stavrum
IdaLou Larsen	Frode Sulland
Mona Levin	Kari Vigeland
Jens Lund	Nicholas Wilkinson
Håkon Løchen	Nils Wulfsberg
Sveinung Rotevatn	

Det har av ulike årsaker de senere årene vært stadig vanskeligere å samle rådet på en tilfredsstillende måte. Rådet har ikke hatt noen formell funksjon i foreningen, og på det siste styremøte i 2018 ble det vedtatt å avvikle rådet i sin nåværende form. Styret ønsker i tiden fremover fortsatt å utvikle samarbeid med enkeltmedlemmer av rådet på områder der vi vet at det er særlig kompetanse og interesse. Styret håper på denne måten å kunne utnytte den kompetanse som rådsmedlemmene besitter på en mer effektiv og effektiv måte. Styret takker rådets medlemmer så meget for deres innsats for foreningen.

Valgkomité:

Tom Hedalen
Baard Thalberg
Christian Grorud

Revisor:

Bård Standal

Organisasjonssekretær:

Sekretariatsarbeidet har i hele perioden blitt ivaretatt av Orgservice AS.

STYRETS ARBEID

Styret har samarbeidet godt, og har behandlet en rekke saker under styremøtene. Styremøtene har funnet sted på kontoret i Thomles gate 4.

Møtevirkksomhet: Styret har gjennomført 6 styremøter i 2018, Verdighetskonferansen i april, et informasjonsmøte på Deichman og et medlemsmøte i samarbeid med Lokalforeningen Øst-Norge.

På grunn av en anstrengt økonomi ble det besluttet å ikke være representert på World Federation of Right to Die Societies sitt internasjonale møte i Cape Town i november.

Godtgjørelse styreleder: kr. 45.000,-

Kontor & Administrasjon:

Foreningen har vært etablert i kontorlokalene til Orgservice AS i Thomles gate 4. Foreningen inngikk en ny avtale med Orgservice. Orgservice har syv faste ansatte, og leverer tjenester til en rekke ulike frivillige foreninger. De ansatte på kontoret bistår RVD med en rekke oppgaver, først og fremst sekretærfunksjon for styret, men også posthåndtering, sentralbord, medlemsregister, økonomi og regnskapsrapporter, oppdatering av nettside, sosiale media og rådgivning. Åpningstid på kontoret, med sentralbord og kontortid er mandag-fredag kl. 09.00-15.00.

Carita Teien tiltrådte som fast organisasjonsrådgiver for RVD fra 01.01.2018.

Medlemsmassen:

Foreningen har hatt en jevn medlemsmasse uten særlig tilstrømning av nye medlemmer. Det reelle tilfanget av medlemmer kompenserer så vidt for de medlemmer som melder seg ut eller dør i løpet av året. Det tallet er ikke ubetydelig, med tanke på en svært voksen medlemsmasse. Foreningen avvirket i 2013 muligheten for livstidsmedlemskap. Det ble i 2018 gjort en større innsats for å overtale livstidsmedlemmene til å konvertere til årsmedlemmer. Innsatsen resulterte i ca 100 flere årsmedlemmer.

I januar 2018 ble det gjort en større «vask» av medlemslistene. Denne vasken ført til en betydelig nedgang i medlemstall, men det var i stor grad livstidsmedlemsantallet som ble redusert.

Pr. 31.12.2016 hadde foreningen 3272 medlemmer.

Pr. 31.12.2017 hadde foreningen 3319 medlemmer.

Pr. 31.12.2018 hadde foreningen 2685 medlemmer der 1372 er årsmedlemmer.

Økonomi:

Foreningens økonomi er sårbar, og baserer seg på kontingentinntekter og gaver fra medlemmene. Det søkes i tillegg om noen få prosjektmidler til konkrete aktiviteter som f.eks. Verdighetskonferansen. Foreningen gikk ut av 2018 med et underskudd på kr 81.786,-. Dette til tross for at styret har arbeidet aktivt med å bedre den økonomiske situasjonen og har

iverksatt flere tiltak for å oppnå forbedringer. Foreningen har fortsatt noe oppspart kapital å «tære» på, men fremover er det nødvendig å øke inntektene gjennom medlemskontingent og gaver/donasjoner for å hindre at foreningens aktiviteter må reduseres til et minimum og dermed sterkt redusert synlighet i samfunnet.

Styret vil så godt som mulig fortsette å fokusere på arbeid rundt økning av inntekter, effektivisering og kostnadsreduksjoner. Vi har fortsatt bare e-postadresse til snaut halvparten av medlemmene, noe som medfører at det i stor grad fortsatt må benyttes ordinær post med de ekstra portokostnader det medfører.

Lokalforening Øst-Norge ble etablert i 2014, og ble registrert i Frivillighetsregisteret for å få egne inntekter gjennom Norsk Tippings Grasrot-ordning. Lokalforeningen kan gjennom sine inntekter dermed gi bidrag til noen av hovedforeningens arrangementer.

Det aller viktigste tiltaket for fornyet økonomisk vekst vil være å øke antall medlemmer betydelig, oppfordre livstidsmedlemmer til å konvertere til årsmedlemskap samt oppfordre alle medlemmer til å verve nye medlemmer.

Utadrettet virksomhet:

1. Foreningens Facebook side har svært høy aktivitet, og hadde ved utgangen av 2018 opp mot 10 900 følgere eller «likes». Mange leser og liker det som publiseres her, og takket være stor aktivitet fra Ole Peder Kjeldstadli sin side, legges det ut nye artikler og bilder i høyt tempo. Flertallet av innleggene skaper høyt engasjement med kommentarer og likes.

2. Foreningens nettside www.livstestament.org ble etablert i 2006, og er godt besøkt. Det er en direkte link mellom foreningens Facebookside og nettsiden, noe som gir den hyppigere besøk. Imidlertid var sidens funksjonalitet, brukervennlighet og design i ferd med å bli utdatert, med stort behov for modernisering. Det ble jobbet videre med å holde siden oppdatert i 2018. På slutten av året ble det besluttet å gjøre et arbeid med å svare opp de viktigste spørsmålene rundt aktiv dødshjelp, ettersom nettsidene i dag ikke nevner dette.

3. Styrets leder Olav Weyergang-Nielsen og styremedlemmer Ole Peder Kjeldstadli, Tove Steinbo og Jørgen Skogan Hammer har representert foreningen gjennom foredrag, diskusjoner og debatter bl.a. for en rekke politiske ungdomspartier, og bidratt med artikler og kronikker i Aftenposten, Dagbladet, flere regionale aviser.

4. Foreningen besluttet i 2017 å støtte bokprosjektet til filosof Ole Martin Moen «Aktiv dødshjelp - etikk ved livets slutt». Boken ble først forsinket fra 2017, så medio 2018 og boken er igjen forsinket, men forventet i 2019. Årsaken til forsinkelsen er utvidelse av innholdet.

5. Foreningen har fortsatt sitt abonnement hos Retriever. Retriever er et selskap som overvåker mesteparten av norske medier både på papir og nett. Dette har gjort oss i stand til å følge med på hva som skrives om oss og det vi arbeider for på en langt bedre måte enn før, og gjort det mulig å svare og delta i dødshjelpdebatten på en helt ny måte. De saker som

foreningen arbeider med er blitt omtalt og debattert i svært mange medier gjennom året og det er henvist til foreningens navn i flere hundre avisartikler eller innslag på nettsider. Den informasjonen som foreningen mottar via Retriever er tilgjengelig for de medlemmer som ønsker det, og gjennom året har stadig flere benyttet seg av muligheten. Medlemmer som ønsker en slik tjeneste kan ta kontakt med sekretariatet så vil de bli ført inn på listen.

6. Foreningen har vært godt synlig de siste årene, og selv om det er langt frem til gjennombrudd for foreningens arbeid, så skjer det ting rundt oss som gir grunn til optimisme. På verdensbasis er det sterk debatt i flere nye amerikanske stater, og erfaringen fra de stater som praktiserer assistert selvbestemt livsavslutning er gode. Debatten i Sverige og Norge er forholdsvis lik og Statens medisinske etiske råd i Sverige (SMER) har lagt frem en forskningsrapport der de har gjennomgått mye forskning og erfaringer fra USA og Be-Ne-Lux-landene på de mest brukte argumenter i dødshjelpdebatten. Rapporten viser i stor grad at en rekke av motstandernes argumenter ikke er holdbare. Rapporten ble fremlagt på Verdighetskonferansen i april.

7. Politisk har 2018 vært preget av mye støy rundt abort, og KrF har opptatt en stor del av nyhetsbildet. FrP er det eneste partiet som støtter selvbestemt livsavslutning i prinsippprogrammet, men de har valgt å legge det til side i arbeidsprogrammet for inneværende stortingsperiode. I tillegg viser flere av ungdomspartiene større vilje til å gå inn i debatten. Unge Høyre stemte ja på sitt landsmøte og Grønn Ungdom har sagt ja til utredning, og et flertall av fylkeslagene i AUF har gitt sin tilslutning.

Spesielle saker/hendelser:

1. Informasjonsmøte på Deichmann

Foreningen forsøkte seg på et informasjonsmøte på Deichmann 12. mars, der styremedlem Tove Steinbo holdt et innlegg om viktigheten av å snakke om døden med sine pårørende, etterfulgt av visning av kortfilmen «Mitt siste ønske», produsert av Kristina Valheim Stiauren og Truls Aagedal. Filmen var vinner av Christian Sandsdalenprisen i 2016 og omhandler selvbestemt frivillig livsavslutning. Vi hadde dessverre ikke lykket så godt med markedsføring av møtet, og det var kun en håndfull interesserte som møtte. Til gjengjeld ble alle de fremmøtte medlem i foreningen som følge av møtet.

2. Verdighetskonferansen 2018

Verdighetskonferansen 2018 var godt besøkt med rundt 70 fremmøtte på Litteraturhuset. Det ble engasjert debatt etter innlegg fra to unge Menneskeverdmedlemmer. Lege Andreas Blomquist snakket om utviklingen av legeeiden og hvorvidt den kommer i veien for aktiv dødshjelp. Professor Ingemar Engström presenterte funnene fra den svenske SMER-rapporten. Dagen ble avsluttet med debatt blant representanter fra ungdomspartiene. Alle partiene var representert med unntak av AUF og Rød ungdom.

3. Livstestamentet

Ditt valg

Retten til en verdig død

I 2016 ble kjernejournal innført for alle norske borgere, en viktig hendelse i foreningens virke. Kjernejournal er en elektronisk helsejournal som helsepersonell kan finne frem i på en lett måte uansett hvor i landet man befinner seg. Et viktig moment er at den gir mulighet til å inkorporere hovedbudskapet i livstestamentet.

Arbeid med å informere om kjernejournal og dens mulighet er fortsatt i 2018, og i en mappe som heter «avgrensning av livsforlengende behandling», har vi anbefalt våre medlemmer å få legen til å skrive inn følgende:

«Pasienten har i nærvær av to vitner signert Mitt Livstestament fra Foreningen Retten til en verdig død. Dette er en erklæring om at pasienten ikke ønsker livsforlengende behandling dersom han/hun skulle få en uhelbredelig sykdom eller utsettes for en ulykke hvor han/hun ikke lenger vil kunne få noen bevisst livsopplevelse, eller hvis et fortsatt liv vil være forbundet med store og varige smerter eller sterk og vedvarende svekkelse og hjelpeløshet. Pasienten ønsker kun tilstrekkelig smertestillende behandling selv om dette skulle medføre forkortelse av livet. Pasienten signerer en gang i året et lommekort fra Foreningen Retten til en verdig død som bekreftelse på at testamentet fortsatt representerer hans/hennes vilje».

4. NOU 2017:16 På liv og død

I 2017 ble det på oppdrag av Helse og omsorgsdepartementet laget en utredning om palliasjon til alvorlig syke og døende, «På liv og død». Et av kapitlene omhandler «Balansen mellom helsepersonells inngrepsplikt og pasientenes selvbestemmelsesrett». Kapitlet drøfter bl.a. forholdet til helsepersonells respekt for Livstestamentets, dets legale verdi, utbredelse, registrering m.m. Foreningen ga i august en høringsuttalelse til departementet om saken. Like før årsskiftet fikk foreningen løfte om møte med statsråd Åse Michaelsen om saken.

5. Medlemsmøte

24. oktober ble det arrangert et åpent medlemsmøte på Litteraturhuset i Oslo. Det var godt besøkt med ca. 70 oppmøtte. Det ble blant annet innlegg ved masterstudent Amanda Schei som framla sin masteroppgave «Bør eutanasi legaliseres i Norge» som skapte god debatt og engasjement fra salen.

6. Ditt valg - nyhetsbulletin

For første gang har foreningen gitt ut et medlemsblad. Bladet ble distribuert pr e-post til de medlemmene som har registrert denne, og på papir til de uten. I bladet ble det informert om den politiske utviklingen i Norge, utviklingen på verdensbasis, informasjon om den nye kjernejournalen og hvilke opplysningsmuligheter den gir for våre medlemmer, samt en påminnelse om hvor viktig det er å snakke om døden med sine pårørende.

7. Digitalisering av lommekortet

Også nytt for året var digitalisering av lommekortet. Dette tiltaket har spart foreningen for en del portoutgifter som igjen tillot utsendelse av medlemsbladet.

Oslo 12. mars 2019

Foreningen Retten til en verdig død

Thomles gate 4, 0270 Oslo
Mandag - fredag kl. 09:00-15:00

(+47) 991 26 980

post@livstestament.org
www.livstestament.org

Olav Weyergang-Nielsen (s)

Ole Peder Kjeldstadli (s)

Anne Drag (s)

Tove Steinbo (s)

Jørgen Skogan Hammer (s)